

Rigsarkivet.

København, den 16. December 1907.

I æret Skrivelse af 10. d. M. har det høje Ministerium anmodet mig om en Erklæring om, hvorvidt der maatte være nogen Mulighed for at benytte Provianthuset — eventuelt med Undtagelse af den af Matrikuls Kontoret benyttede Del — i Forbindelse med Gehejmearkivbygningen og den paatænkte østre Pavillon til Rigsarkivet.

Dette Spørgsmaals første Del med Hensyn til Provianthuset har jeg tidligere overvejet, og den 14. Maj f. A. tilskrev jeg Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet saaledes herom:

„De i 1904 begyndte Forberedelser til Planen for ny Lokalers Indretning for Rigsarkivet ere blevne genoptagne, efter at jeg har modtaget det høje Ministeriums Skrivelse af 30. November f. A., jfr. mine yderligere Oplysninger i Skrivelse af 9. Januar d. A. Navnlig galdt det for mig, som berørt i min Skrivelse af 9. Januar d. A., at faa undersøgt Anvendeligheden af Kristian IV's Provianthus, hvoraf Rigsarkivet for Tiden benytter en $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ Del, medens Resten bruges af Generalstaben og Matrikulskontorets Arkiv. Til den Ende har jeg ladet Bygningen opmaale og en Plan tegne for dens mulige Omdannelse til Rigsarkivets Brug, som under Haanden har været det høje Ministerium forelagt. Det konstateredes herved, at Bygningen ganske vist med Ombygning og Forhøjelse lader sig indrette til Lokale for Rigsarkivet, men at dette vil blive meget utilfredsstillende af følgende Grunde:

1. Allerede nu findes der i Bygningens nordre Ende, som benyttes af Rigsarkivet et stort Parti, som i alle Etager stadig henligger i Mørke, fordi de tilstødende Bygninger forhindre Tilgangen af tilstrækkeligt Lys, og dette Parti lider tilmed af Fugtighed. Benyttes hele Bygningen til Arkiv, ville Partierne for de tre paastødende Tværbygninger paa samme Maade frembringe tre lige saa mørke og uheldige Afsnit. Man er blandt alle arkivfagkyndige saavel i Ind- som Udland enig om, at Betingelsen for at kunne konservere Arkivalier i ubegrænset Tid, er fri Adgang til dem for Lys og frisk Luft, medens Mørke og Mangel paa Tilgang for frisk Luft, ikke mindst naar der, som i Provianthuset lokalt paa de mørke Steder, desuden vil findes en fra Murene udgaaende Fugtighed, fremmer Udviklingen af de Bakterier, som angribe Papir og fremmer dettes Ødelæggelse. I Arkiverne i Preussen f. Eks. gøres alt muligt for at fremme Luftcirkulationen mellem Arkivalierne f. Eks. ved at holde Fyldingerne i Reolernes Ender aabne, medens intet saadant er gjort hos os, heller ikke i de ny Provinsarkiver.

2. Bygningens betydelige Længde, 243 Alen, vil gøre Ekspeditionen til Læsesal og Udlaanskontor uoverkommelig eller dog sinke den meget betydelig, hvis Læsesal og Udlaanskontor skulle blive, hvor de nu ere, ud for Nordenden af Provianthuset, medmindre der i hver eller hver anden Etage farefrit kunde anbringes en Art Sporvogn til Befordring af Arkivalier og Personale, der desuden maatte forøges en Del for at overkomme det ved de store Afstande forøgede Arbejde, hvortil kommer, at de nuværende Lokaler for 1. Afdeling med tilhørende Læsesal ere altfor knappe og, som neden for nærmere paavises, i høj Grad tiltrænge en Forøgelse. De fornødne ny Lokaler maatte da anbringes omtrent ud for Provianthusets Midte. Dette lader sig ogsaa gøre for Udlaanskontorets (2. Afdelings) Vedkommende, som kan indrettes i det saakaldte „store Arkiv“ eller Hvælvingen under Indenrigsministeriets Sal. Men denne Hvælving, som Justitsministeriet efter Forlydende særlig skal ønske, vil da ikke kunne afstaa til Udvidelse af Ministeriernes Kontorer. Til Læsesal og andre nødvendige Administrationslokaler kunde der opføres en særskilt Bygning paa en Del af den gamle Geværfabriks Grund ud for Midten af Provianthuset, hvis en saadan Bygning ikke saa vilde komme i Kollision med den Plads, som er reserveret til det kongelige Biblioteks Udvidelse.“